

I. Badanie życia	7
Problem użyteczności w przyrodzie. Podział nauk.	
Rośliny i zwierzęta. Specjalizacja w biologii.	
Osobnik. Biologia „wewnątrz-” i „pozaustrojowa”.	
II. Krajobrazy lądów i mórz	23
Wilgotna dżungla. Żółta febra. Las a morze.	
Lasy i stepy. Środowisko głębinowe.	
III. Świat istot żywych	41
Ciągłość w przestrzeni i w czasie. Zespół atolu koralowego. Powstanie życia. Opanowanie lądów i wód słodkich. Człowiek i krajobraz.	
IV. Na pełnym morzu	60
Zasolenie wody morskiej. Plankton. Głębie oceaniczne. Luminescencja. Zwierzęta głębin.	
V. Rafa koralowa	82
Bezpośredni kontakt pod wodą. Rośliny i zwierzęta. Znaczenie barw. Rafa w nocy. Ryby raf koralowych. Niebezpieczeństwa raf koralowych.	
VI. Jeziora i rzeki	105
Hydrosfera. Wody śródlądowe a morza. Przystosowania wynikające z braku ciągłości. Limnologia. Wody bieżące. Wędrowniki ryb. Amazonka. Jeziora. Rośliny jako zbiorniki wody.	
VII. Las tropikalny	134
Las tropikalny a dżungla. Milczący świat. Definicja. Różnorodność drzew. Rośliny i mrówki. Świat zwierzęcy. Relikty przeszłości.	
VIII. Lasy strefy umiarkowanej, sawanny i pustynie . .	162
Nieprawdopodobne zwierzęta. Rekonstrukcja przeszłości. Las liściasty. Tajga. Tundra. Lasy typu śródziemnomorskiego. Pustynie. Step, sawanna, prerie. Równowaga w przyrodzie. Stosunki wewnętrzne zespołów.	

IX. Jednostki życia	189
Rodzaje jednostek. Problem gatunku. Komplex widliska. Rasy ludzkie. Taksonomia przeciw ekologii.	
X. Zespoły biologiczny	202
Współzależność. Zespoły społeczne. Definicja. Częstka Słońca. Zwierzęta kluczowej produkcji. Symbioza. Komensalizm, mutualizm i pasożytnictwo. Równowaga w naturze.	
XI. Biologia chorób	226
Niewidzialny świat. Samorództwo. Przyczyny chorób. Problem śmierci. Przyczyny śmierci. Pasożytnictwo. Zagęszczenie. Ludzkie choroby zakaźne. Śmierć u współczesnego człowieka.	
XII. Zachowanie się zwierząt	250
Świat z punktu widzenia komara. Pojęcie środowiska. Świat dostrzegalny. Światło i dźwięk. Świat zapachów. Instynkt i uczenie się. Mechanizmy i cele.	
XIII. Życie społeczne zwierząt	272
Społeczeństwa owadzie. Termyty. Pszczoły. Ssaki. Terytorializm. Hierarchia. Badania nad małpami. Człowiek i małpy.	
XIV. Gatunek <i>Homo sapiens</i>	294
Klasyfikacja Naczelných. Małpy Nowego Świata. Rekonstrukcja przeszłości. Darwin i Wallace o ewolucji człowieka. Człowiek przeciw człowiekowi. Początki kultury. Zdolności i osiągnięcia. Neotenia.	
XV. W trakcie udomawiania	320
Mrówki hodujące grzyby. Zespoły przedludzkie i zespoły biotyczne. Człowiek i pies. Początki uprawy i hodowli. Święte krowy. W towarzystwie człowieka. Samoudomawianie się. Zmienność w obrębie gatunku <i>Homo sapiens</i> . Życie płciowe człowieka.	
XVI. Miejsce człowieka w przyrodzie	346
Człowiek w systematyce zoologicznej. Kultura i środowisko. Typy wiedzy. Możliwości i niebezpieczeństwa. Czynniki etyczne. Czynniki estetyczne. Ochrona przyrody. Potrzeba różnorodności.	
Uwagi i źródła	379
Literatura w języku polskim	383
Indeks	385